

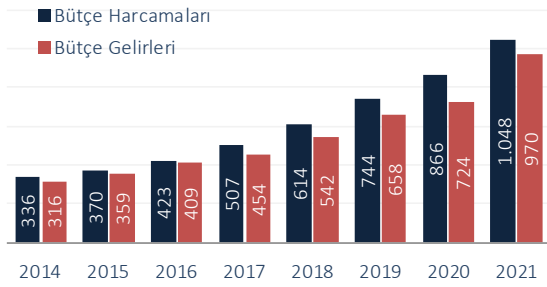
Merkezi yönetim bütçesi Ağustos'ta 40,8 milyar TL fazla verdi.

Ağustos ayında bütçe gelirleri yıllık bazda %35 oranında artarak 146,5 milyar TL olurken, bütçe harcamaları aynı dönemde %31,6 oranında genişleyerek 105,7 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Böylece, geçtiğimiz yıl Ağustos ayında 28,2 milyar TL olan merkezi yönetim bütçe fazlası bu yılın aynı döneminde 40,8 milyar TL oldu. Ağustos'ta faiz harcamaları geçen yılın aynı dönemine göre %14,8 artarken, faiz dışı fazla yıllık bazda 14,4 milyar TL'lik yükselişle 54,5 milyar TL düzeyine çıktı.

Ocak-Ağustos döneminde bütçe harcamalarında kaydedilen %19,5'lik artışa karşılık, bütçe gelirleri geçen yılın aynı döneminin oluşturduğu düşük bazın önemli katkısıyla %34,1 oranında genişledi. Böylece, geçtiğimiz yılın Ocak-Ağustos döneminde 110,9 milyar TL olan bütçe açığı, bu yılın aynı döneminde 37,5 milyar TL oldu. 2020'nin ilk 8 ayında 19,3 milyar TL açık veren faiz dışı denge bu yılın aynı döneminde 90,6 milyar TL fazla verdi.

Bütçe Göstergeleri

(Ocak-Ağustos dönemi kümülatif, milyar TL)

Vergi gelirleri Ağustos'ta hızlı arttı.

Vergi gelirleri Ağustos'ta yıllık bazda %33,2 artarak 131,1 milyar TL oldu. Bu dönemde kurumlar vergisi ve ithalde alınan KDV gelirlerindeki hızlı artışlar dikkat çekti. Kurumlar vergisi gelirleri yıllık bazda %64,2 artışla bütçe gelirlerindeki artışa 16,2 puan katkı sağlarken, döviz kuru ve dış ticaret gelişmelerine bağlı olarak ithalde alınan KDV yıllık bazda 8,8 milyar TL artarak bütçe performansına olumlu yansıdı. Temmuz ayında ÖTV gelirlerindeki gözlenen düşüş Ağustos'ta da devam etti. Akaryakıt fiyatlarındaki yükselişi telafi etmek amacıyla uygulanan eşel mobil sisteminin etkisiyle petrol ve doğalgaz ürünlerinden elde edilen ÖTV gelirlerindeki düşüş Ağustos ayında geçtiğimiz yılın aynı ayına kıyasla 5,1 milyar TL'ye ulaşarak, bütçe gelirlerindeki artışı 4,7 puan sınırlandırdı.

Merkezi Yönetim Bütçesi

	Ağustos			Ocak-Ağustos			(milyar TL)		
	2020	2021	% Değişim	2020	2021	% Değişim	2021 Bütçe Hedefi	OVP Tahmini	Gerç./OVP Tahmini (%)
Harcamalar	80,3	105,7	31,6	761,4	910,1	19,5	1.346,1	1.506,3	60,4
Faiz Harcamaları	11,9	13,7	14,8	91,6	128,2	39,9	179,5	179,5	71,4
Faiz Dışı Harcamalar	68,4	92,0	34,5	669,8	782,0	16,7	1.166,6	1.326,7	58,9
Gelirler	108,6	146,5	35,0	650,5	872,6	34,1	1.101,1	1.276,3	68,4
Vergi Gelirleri	98,5	131,1	33,2	510,4	712,8	39,7	922,7	1.057,9	67,4
Diğer Gelirler	10,1	15,4	52,5	140,1	159,8	14,1	178,4	218,4	73,2
Bütçe Dengesi	28,2	40,8	44,7	-110,9	-37,5	-66,2	-245,0	-230,0	16,3
Faiz Dışı Denge	40,1	54,5	35,8	-19,3	90,7	-	-65,5	-50,5	-

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

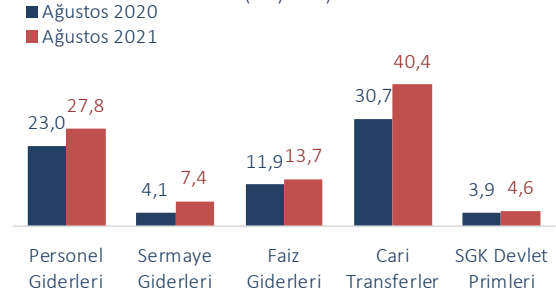
Ocak-Ağustos döneminde bütçe gelirleri vergi gelirlerindeki artışın etkisiyle geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla 222,1 milyar TL (%34,1) artış kaydetti. Bu dönemde özellikle dâhilde ve ithalde alınan KDV'nin bütçe gelirlerindeki artışa verdiği toplam 14,7 puanlık katkı öne çıktı. Diğer taraftan, akaryakıttan alınan ÖTV'nin bu yılın ilk 8 ayında 17,6 milyar TL (%40,3) gerilemesi bütçe gelirlerindeki artışı 2,7 puan sınırladı.

Bütçe harcamalarında cari transferlerdeki artış öne çıktı.

Ağustos'ta bütçe giderleri, cari transferler ve sermaye giderlerindeki artış öncülüğünde yıllık bazda 25,4 milyar TL arttı. Sağlık, emeklilik ve sosyal yardım giderlerindeki hızlı artışın etkisiyle cari transferler, Ağustos'ta bütçe harcamalarındaki yükselişe 12,1 puan ile en büyük katkıyı yaptı. Ağustos'ta sermaye giderleri de yıllık bazda 3,3 milyar TL (%81,9) artarak harcamaları 4,1 puan yukarı çekti. Söz konusu artışta müteahhitlik giderlerinde kaydedilen 2,6 milyar TL'lik yükseliş belirleyici oldu. Bu dönemde borç verme kaleminin yıllık bazda 2,6 milyar TL (%278) artması dikkat çekti. Ocak-Ağustos döneminde cari transferler ve personel giderlerindeki artışlar bütçe harcamalarındaki yükselişte belirleyici oldu.

Bütçe Harcamaları

(milyar TL)

Beklentiler...

5 Eylül'de açıklanan Orta Vadeli Program'da 2021 yılında bütçe açığının GSYH'ye oranının %3,5 düzeyinde belirlenmesi, önümüzdeki aylarda maliye politikasının ekonomiyi desteklemeye devam edeceğine işaret ediyor. OVP'de 2021 yılı için öngörülen bütçe açığı tahmininin faiz dışı harcamalardaki artış öncülüğünde, Mayıs ayı sonunda yayımlanan Kamu Maliyesi Raporu tahminlerinin üzerinde belirlenmesi de bu görüşü destekliyor. OVP'de bütçe gelirlerinde de yükseliş öngörülürken, söz konusu yükselişin önemli bölümünün diğer gelirler kalemindeki artıştan kaynaklanacağı tahmin ediliyor.

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bař Ekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

İlker řahin
Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

İlkim Bengisu Tuncer
Uzman Yardımcısı
bengisu.tuncer@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.